

Radboud Universiteit Nijmegen

Bachelorscriptie

Accommodatie in computer-gemedieerde communicatie wat betreft textism-gebruik en de modererende rol van leeftijd

Accommodation in computer-mediated communication regarding textism-usage and the moderating role of age

Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam: Mateo Curcic

Studentnummer: 4810910

Begeleider: L. Verheijen

Tweede corrector: M. van Velzen

Communicatie- en Informatiewetenschappen

Radboud Universiteit Nijmegen

Faculteit der Letteren

Inhoudsopgave

1. Inleiding en theoretisch kader	3
Accommodatie in communicatie.....	3
Sociale media en computer-gemedieerde communicatie.....	4
<i>Textisms</i> in CMC.....	4
<i>Textisms</i> en leeftijd.....	5
Accommodatie in CMC.....	6
2. Methode	9
Materiaal.....	9
Respondenten.....	11
Onderzoeksontwerp.....	12
Instrumentatie.....	12
Procedure.....	14
Statistische toetsing.....	14
3. Resultaten	15
4. Conclusie en discussie	19
5. Literatuurlijst	22
6. Bijlage	26

1. Inleiding en theoretisch kader

Communicatie is van essentieel belang in het dagelijks leven. Er zijn verschillende vormen en manieren om te communiceren, zoals face-to-face communicatie en online communicatie. Bij face-to-face gesprekken zijn er meer non-verbale cues aanwezig dan bij gesprekken die online via het internet plaatsvinden (Antheunis et al., 2007; Antheunis et al., 2012). Face-to-face gesprekken kunnen heel persoonlijk zijn en bevatten zowel veel verbale als non-verbale cues. In face-to-face gesprekken komt het vaak voor dat men zich aanpast aan de gesprekspartner, dat wil zeggen dat mensen hun communicatiestijl aanpassen aan de persoon met wie ze in gesprek zijn. Een persoon kan zich aanpassen op verscheidene elementen van taalgebruik, uitspraak, volume, timing, opbouw en ook non-verbale communicatie (Giles et al., 1977; Gallois et al., 2016). Bovendien kunnen mensen zich aanpassen als het gaat om de inhoud van de conversatie, zoals de aanwezigheid van humor en mate van oprechtheid. Dit fenomeen waarbij men zich aanpast aan de gesprekspartner aan de hand van bovenstaande elementen, noemt men accommodatie en dit is uiteengezet in de Communication Accommodation Theory.

Accommodatie in communicatie

De Communication Accommodation Theory (CAT) gaat ervan uit dat om sociale goedkeuring of acceptatie te bereiken, gesprekspartners vaak convergeren of hun communicatieve gedrag aanpassen aan elkaar op het gebied van linguïstische (bv. spraaksnelheid, accenten), paralinguïstische (bv. pauzes, lengte van uiting) en non-verbale elementen (bv. glimlachen, staren). Convergentie is een term die samenkomst in één punt betekent. Dragojevic, Gasiorek en Giles (2016) beweren dat het proces van accommodatie vaak een onbewust proces is. Dit gebeurt op een zodanige manier om meer overeenkomsten met het gedrag en attitude te tonen met de gesprekspartner (Giles & Ogay, 2007). Doordat men de communicatiestijl aanpast aan de ander, worden de sociale verschillen kleiner. Omgekeerd kunnen de sociale verschillen ook benadrukt worden. Dit hangt af van het uiteindelijke doel van een gesprek. Een spreker past zich aan ten opzichte van zijn gesprekspartner door enerzijds te kiezen voor toenadering, of anderzijds juist af te wijken van de persoonlijke kenmerken in de communicatie van de ander. Dit doen sprekers vaak indien ze een onderscheid duidelijk willen maken met de persoon die afkomstig is uit een andere sociale groep (Giles & St. Clair, 1979).

Sociale media en computer-gemedieerde communicatie

Het wordt steeds makkelijker in onze huidige samenleving om te communiceren met mensen via digitale platformen. Verscheidene sociale media zoals WhatsApp, Twitter, YouTube, Facebook en Instagram maken het mogelijk om met mensen over de hele wereld te communiceren. Wanneer een persoon met iemand communiceert via een netwerk, bijvoorbeeld door gebruik te maken van sociale media, dan is er sprake van computer-gemedieerde communicatie (CMC). CMC wordt ook wel computerondersteunende communicatie genoemd en hiermee wordt elke communicatieve handeling die plaatsvindt tussen personen met behulp van een netwerk bedoeld (van der Ploeg & Veenemans, 2001). Met de komst van het internet zijn er talloze manieren bijgekomen om met elkaar te communiceren. Sociale media zijn een belangrijk communicatiekanaal geworden voor mensen. In eerste instantie werden sociale media voornamelijk gebruikt voor marketing- en informatiedoeleinden. Tegenwoordig zijn sociale media ook belangrijk voor interpersoonlijke communicatie. In het eerste kwartaal van 2020 werd in Nederland door ongeveer 67% van de bevolking dagelijks gebruik gemaakt van WhatsApp en 50% procent was dagelijks actief op Facebook (van der Veer, Boekee, & Hoekstra, 2020). Door sociale media zijn mensen steeds vaker online met elkaar aan het chatten. Het taalgebruik dat mensen hanteren in online chat wijkt vaak af van de standaardtaal. Zo wordt er in chattaal vaak gebruik gemaakt van zogenoemde *textisms*. Het Collins woordenboek omschrijft een *textism* als: *a word or abbreviation typically used in a text message* (Collins English dictionary, 1994).

Textisms in CMC

Er zijn verschillende soorten textisms die men gebruikt in computer-gemedieerde communicatie. Vaak zijn het symbolen, afkortingen of woorden die qua spelling zijn aangepast. Om enkele voorbeelden te noemen van textisms: acroniemen/initialismes ('hvj' voor 'hou van je'), clippings ('gistere' voor 'gisteren') en typografische symbolen ('@' voor plaatsaanduiding) (Verheijen, 2013). Textisms worden vaak gebruikt in chattaal. Kenmerkend aan chattaal is dat het anders is dan het Standaardnederlands dat in schriftelijke communicatie de norm is. Chattaal wijkt vooral af op het gebied van orthografie; dat wil zeggen dat woorden soms niet met de conventionele spelling geschreven worden. Wanneer een bepaald woord op een andere manier gespeld wordt, dan is er sprake van een textism (Verheijen, 2016). Een voorbeeld van een gesprek in chattaal met textisms (vetgedrukt) volgt hieronder:

Lotte: Haaa schat, ik had je berichtje helemaaaal niet gezien *-* Ik had mijn wifi
ff uitgedaan, k moest leren HAHA

Marloes: K vroeg me af wmmr we een x samen wat gaan doen? :D

Lotte: Ik heb het sinds gistere druk, dus kan wss zaterdag pas

Dit soort gesprekken vinden dagelijks plaats tussen mensen via CMC. In dit voorbeeld worden er meerdere textisms gebruikt. Een reden voor het gebruik hiervan is dat het efficiënt en snel is. Het typen van de textism *ff* is toch sneller dan het juiste woord *even*. Door gebruik te maken van hoofdletters kan er bijvoorbeeld nadruk gelegd worden op een woord. Door middel van chattaal is het mogelijk om expressiever, beknopter en informeler te typen dan wanneer men Standaardnederlands gebruikt (Verheijen, 2018).

Textisms en leeftijd

Er zijn al eerdere onderzoeken uitgevoerd waarbij er gekeken werd naar wat de invloed is van geslacht op het gebruik van verschillende soorten textisms (Adams et al., 2018; Leaper & Ayres, 2007; Newman et al., 2008). Naast geslacht is leeftijd ook een belangrijke factor die invloed kan hebben op textism-gebruik in computer-gemedieerde interactie. Uit eerder onderzoek van Verheijen (2017) bleek dat leeftijd inderdaad een duidelijke rol speelt in het gebruik van specifiek taalgebruik in CMC dat afwijkt van het Standaardnederlands.

Adolescenten (12-17 jaar) gebruikten vaker verschillende linguïstische elementen om expressiviteit te tonen door af te wijken van de standaardtaal dan jongvolwassenen (18-23 jaar). Het textism-gebruik was bij adolescenten hoger dan bij de jongvolwassenen, op elk digitaal platform dat onderzocht is. Bovendien voerde De Decker (2015) een onderzoek uit over Vlaamse CMC, waarbij de elementen ‘*flooding*’ (verdubbeling van letters), ‘*grapheme reductions*’ (fonetische afkortingen) en ‘*leetspeek*’ (internettaal incl. alfanumerieke homofonen en visuele spellingen) vaker gebruikt werden door 13- tot 16-jarigen dan 17- tot 20-jarigen.

Tieners/adolescenten, vooral in de puberteit, worden gezien als meer non-conformistisch en innovatief in hun taalgebruik dan jongvolwassenen, wat het verschil in taalgebruik in CMC tussen adolescenten en jongvolwassenen zou kunnen verklaren (Eckert, 1997; Androutsopoulos, 2005). Het taalgebruik dat als meest rebels wordt beschouwd, zou gehanteerd worden tussen de leeftijden 15 en 17. Op deze leeftijden voelen jongeren het

meeste druk om te rebelleren tegen de normen van de maatschappij (Holmes, 1992). Dit effect waarbij tieners als het ware een bepaalde druk voelen om tegen de norm in te gaan wordt ook wel het *Adolescent Peak Principle* genoemd (Holmes-Elliott, 2016).

Jongeren die wat ouder zijn, wijken minder af van de standaard en zijn dus anders in hun taalgebruik in CMC (Labov, 2001; Chambers, 2003). Deze jongvolwassenen hebben eerder het gevoel dat ze zich moeten houden aan de regels van het Standaardnederlands. Zij voelen wellicht sociale druk om niet onvolwassen over te komen en zullen daarom eerder Standaardnederlands gebruiken in CMC om zich te houden aan de maatschappelijke (taal)normen (Verheijen, 2016). Leeftijd speelt daarom een belangrijke rol als het gaat om het taalgebruik in computer-gemedieerde communicatie.

Accommodatie in CMC

Accommodatie in communicatie vindt niet alleen plaats in face-to-face gesprekken. Hoewel het meeste onderzoek naar CAT tot nu toe gericht is op face-to-face communicatie, is er in een aantal studies al onderzoek gedaan naar accommodatie in CMC. Uit die onderzoeken is gebleken dat gesprekspartners zich ook accommoderen naar elkaar toe in een digitale setting, dus in computer-gemedieerde interactie (Bunz & Campbell, 2004; Wang et al., 2009; Newman et al., 2008; Hilde et al., 2016). Zo hebben Bunz en Campbell (2004) onderzoek gedaan naar beleefdheidsaccommodatie in digitale mail. Ze onderzochten of er sprake is van lexicale convergentie in computer-gemedieerde communicatie in het gebruik van beleefdheidstermen in e-mail. Uit de resultaten van hun onderzoek bleek dat wanneer een e-mail verbale of structurele beleefdheids cues bevatte, de antwoorden op de e-mails van de zender als significant beleefder werden beschouwd dan wanneer een e-mail geen cues bevatte. Gesprekspartners convergeren dus zowel op een structurele als op een lexicale manier (qua woordgebruik) naar elkaar toe in e-mail. Wang, Fussell en Setlock (2009) onderzochten in hoeverre iemand zich aanpaste aan zijn gesprekspartner in tekstuele chatrooms en chatrooms waarin er via video gechat kon worden. De onderzoekers vonden aanpassingen in conversationele spraakzaamheid wanneer iemand met een persoon uit een andere cultuur communiceerde. De tekstuele chatrooms verminderden de culturele verschillen in spraakzaamheid, wat leidde tot culturele adaptatie. Hiermee wordt bedoeld dat men zich probeert aan te passen aan de (culturele) normen en waarden van de gesprekspartner. Daarnaast gebruikten Adams, Miles, Dunbar en Giles (2018) verschillende methodes waarin de Communication Accommodation Theory werd toegepast om te onderzoeken in hoeverre

sympathie, machtsniveau en sekse voorspellen wat de waarschijnlijkheid is dat men textisms gebruikt in digitale interpersoonlijke interacties. In het hoofdexperiment werd er gebruik gemaakt van een hypothetische sms scenario om textism frequenties (veel/weinig) en waargenomen machtsniveaus (laag/gelijk/hoog) bij participanten te manipuleren tijdens sms-interacties om het aantal textisms dat gebruikt is in de antwoorden van de participanten te onderzoeken vergeleken met het aantal textism die ze zagen. Ten eerste bleek hieruit dat participanten enigszins convergeerden in het aantal gebruikte textisms in hun antwoorden vergeleken met hun gesprekspartners. Ten tweede bleek dat de participanten met een lage machtsniveau die veel textisms te zien kregen eerder geneigd waren om zelf ook veel textisms te gebruiken in hun antwoorden, vergeleken met participanten met een hoog machtsniveau.

De CAT biedt een perspectief dat uitlegt en voorspelt hoe mensen convergeren (aan gesprekspartner aanpassen) of juist divergeren (van gesprekspartner afwijken) in computer-gemedieerde interactie. CAT is ontwikkeld op basis van onderzoek naar traditionele face-to-face communicatie. Het onderzoek dat hierboven aangehaald is van Bunz en Campbell (2004) over beleefdheidsaccommodatie in digitale mail, die van Wang et al (2009) over spraakzaamheidsaccommodatie in chatrooms en die van Adams, Miles, Dunbar en Giles (2018) over accommodatie in textism-gebruik, laat echter zien dat CAT functioneert binnen meerdere modaliteiten. Dat maakt het interessant om de grenzen te overschrijden door CAT ook toe te passen op computer-gemedieerde interactie.

Er is nog nauwelijks onderzoek gedaan naar de Communication Accommodation Theory waarbij er werd onderzocht in hoeverre er in computer-gemedieerde interactie accommodatie plaatsvindt wat betreft het textism-gebruik. De vraag is nu of een persoon zich zal accommoderen met zijn/haar gesprekspartner, indien de gesprekspartner zelf veel gebruik maakt van textisms. Het is daarom interessant om te onderzoeken of mensen eerder textisms zullen gebruiken indien de gesprekspartner het gebruik ervan zelf initieert en hier veel gebruik van maakt. De vraag is in hoeverre een persoon zich accommodeert naar de gesprekspartner toe wanneer er gebruik wordt gemaakt van bepaalde textisms en welke modererende rol leeftijd speelt in het gebruiken van textisms en invloed zou kunnen hebben op de mate van accommodatie. Aan de hand van de resultaten van de eerdere onderzoeken van De Decker (2015) en Verheijen (2017) zou er bij een verschil in leeftijd ook een verschil in mate van accommodatie met de gesprekspartner kunnen worden verwacht.

De volgende twee onderzoeksvragen staan daarom centraal in het huidige onderzoek:

Onderzoeksvraag 1: *In hoeverre vindt er in computer-gemedieerde interactie accommodatie met de gesprekspartner plaats wat betreft textism-gebruik?*

Onderzoeksvraag 2: *In hoeverre speelt leeftijd een rol bij de mate van accommodatie met de gesprekspartner wat betreft textism-gebruik in computer-gemedieerde interactie?*

Aan de hand van de resultaten van eerdergenoemde onderzoeken zijn de volgende hypothesen opgesteld:

H1: *Men zal accommoderen in het textism-gebruik in computer-gemedieerde interactie indien de gesprekspartner het gebruik ervan zelf initieert.*

H2: *Adolescenten vertonen een hogere mate van accommodatie met de gesprekspartner in het textism-gebruik dan jongvolwassenen.*

2. Methode

Er is een kwantitatief onderzoek uitgevoerd met behulp van het programma Qualtrics. Het doel van het experiment was om de onderzoeksvragen te beantwoorden over de mate van accommodatie qua textism-gebruik met als modererende variabele leeftijd. Er was gekozen voor een onderzoek via Qualtrics, omdat op deze manier veel respondenten geworven konden worden. De respondenten kregen ieder drie korte chatberichten te zien met vragen waar ze antwoord op moesten geven zoals ze dat in een echt chatgesprek zouden doen.

Materiaal

In de survey werden ten eerste enkele demografische gegevens bevraagd, zoals geslacht, leeftijd en opleidingsniveau van de respondent (zie Bijlage voor gehele survey). Vervolgens werd er een vraag gesteld voor de deelnemers jonger dan 16 jaar. Hier werd gevraagd of de ouders/verzorgers het oké vonden dat hun zoon/dochter meedeed aan dit onderzoek. Indien de respondenten hier 'nee' invulden, dan werden ze meteen naar het eind van de survey geleid. De respondenten die meededen aan het onderzoek werden verdeeld over twee condities. Daarom waren er twee versies van de vragenlijst. In de ene versie van de vragenlijst werd er veel gebruik gemaakt van textisms in de chatberichten, terwijl er in de andere versie helemaal geen textisms aanwezig waren. De respondenten kregen enkele vragen te zien die ze moesten beantwoorden in de vorm van een chatgesprek. De vragen in de chatberichten gingen over alledaagse zaken. Er werd bijvoorbeeld gevraagd om te gaan lunchen of om 's avonds iets te gaan doen. Ook wat algemenere vragen werden gesteld zoals hoe het was op vakantie en wat diegene allemaal op vakantie gedaan heeft. Er is gekozen voor dit soort vragen, omdat dit voor een natuurlijke setting zorgt. Hieronder zijn de drie gesprekken te zien met chatberichten zonder textisms en de drie gesprekken met chatberichten mét textisms:

Zonder textisms

Met textisms

In de versie met textisms zijn de gesprekken precies hetzelfde qua inhoud en opbouw als in de versie zonder textisms. Verheijen (2017) en Plester, Wood en Joshi (2009) hebben in hun onderzoek een categorisatie gemaakt van de textisms die het meest voorkomen. Aan de hand van deze categorisatie is er in de chatberichten in dit onderzoek gebruik gemaakt van bepaalde soorten textisms die men in het dagelijkse leven vaak gebruikt. Voorbeelden van gebruikte textisms in dit onderzoek zijn bijvoorbeeld afkortingen (*miss* → *misschien*), samentrekkingen (*wr* → *waar*; *vnv* → *vanavond*; *trg* → *terug*), clippings (*morge* → *morgen*; *afspreke* → *afspreken*; *ete* → *eten*), initialismes (*gm* → *goedemorgen*), reduplicaties (*lunchennn* → *lunchen*; *heyyy* → *hey*) en enkele-letter/cijferhomofonen (*k* → *ik*; *t* → *het*; *n* → *een*). Deze soorten textisms zijn gekozen omdat ze vaak voorkomen in chattaal, zodat er

onderzocht kan worden of de respondenten accommoderen naar de gesprekspartner toe.

Respondenten

In totaal hebben er 106 respondenten deelgenomen aan het onderzoek. De respondenten waren geworven via Facebook en WhatsApp, door middel van een link die hun werd toegestuurd. 14 respondenten vielen af omdat ze de survey niet volledig hadden ingevuld. 92 respondenten hebben de survey dus wel volledig ingevuld. Van deze 92 respondenten waren er 43 mannen (46,7%), 46 vrouwen (50,0%) en hadden er 3 “Anders/Wil ik niet zeggen” (3,3%) ingevuld bij de vraag over geslacht. De leeftijd van alle respondenten varieerde tussen de 12 en 25 jaar oud ($M = 18.55$, $SD = 3.93$) met een range van 13. Er waren twee leeftijdscategorieën in dit onderzoek. De eerste groep waren adolescenten tussen de 12 en 17 jaar. De tweede groep waren jongvolwassenen tussen de 18 en 25 jaar. Er was gekozen voor deze twee leeftijdscategorieën, omdat uit eerder onderzoek is gebleken dat deze twee groepen verschillen in hun taalgebruik in CMC (De Decker, 2015; Verheijen, 2017). Het opleidingsniveau varieerde van het VMBO tot het WO. De meeste participanten die de survey hadden ingevuld, hadden als huidige (of hoogst behaalde) opleiding HBO (22,6%) ingevuld. Hierna volgde HAVO (19,8%), WO (17%), VWO (16,0%) en VMBO (16,0%). Alle andere opleidingsniveaus kwamen nauwelijks voor. In Tabel 1 is een overzicht te zien met de verschillende opleidingsniveaus van de respondenten.

Het is belangrijk dat de participanten van de survey binnen elke leeftijdsgroep gelijk verdeeld worden over de verschillende condities (met/zonder textisms) voor een betrouwbaar resultaat. Uit de χ^2 -toets tussen leeftijd en aanwezigheid textisms (conditie) bleek er geen verband te bestaan ($\chi^2(1) = 2.85$, $p = .091$). Er is dus sprake van een adequate verdeling binnen beide leeftijdsgroepen over de verschillende condities van de survey.

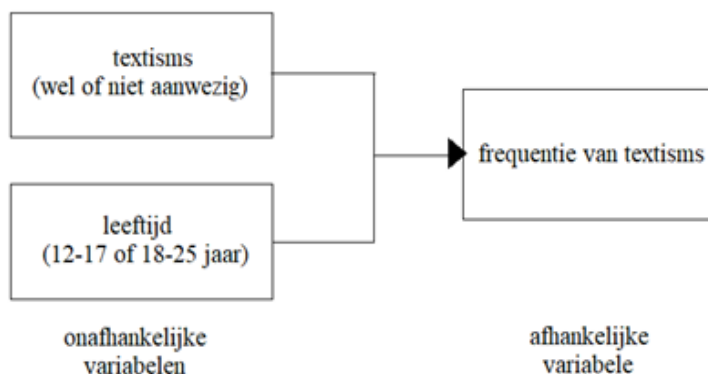
Tabel 1. Huidige (of hoogst behaalde) opleiding van de participanten

Opleidingsniveau	Aantal	Percentage
Basisschool	0	0%
VMBO	17	16,0%
HAVO	21	19,8%
VWO	17	16,0%
MBO	9	8,5%
HBO	24	22,6%
WO	18	17%

Onderzoeksonwerp

Het onderzoek had de vorm van een experiment met een 2 (12-17 jaar en 18-25 jaar) $\times$ 2 (wel/geen textisms) tussenproefpersoon-design. Elke groep respondenten werd blootgesteld aan maar één van de twee niveaus van de onafhankelijke variabele ‘textisms’ (wel/niet aanwezig). De tweede onafhankelijke variabele was ‘leeftijd’ (12-17 jaar/18-25 jaar). De afhankelijke variabele was ‘frequentie van textisms’. Door het aantal textisms per participant in kaart te brengen, kon de mate van accommodatie gemeten worden. In Figuur 1 is een schematische uitwerking weergegeven van de relaties tussen de variabelen. Om de mate van accommodatie te kunnen meten, moesten de textisms geteld en gecodeerd worden. Er werd gekeken naar het aantal textisms dat een respondent gebruikte in zijn/haar antwoorden. Hoe meer textisms een respondent gebruikte, des te groter de mate van accommodatie naar de gesprekspartner toe.

Figuur 1. Het analysemodel

Instrumentatie

Om de ‘frequentie van textisms’ te kunnen meten moet wel bekend zijn welke soorten textisms er zijn. Daarom is er een classificatie gemaakt van de verschillende soorten textisms: initialisme (*gm* → *goedemorgen*), samentrekking (*sws* → *sowieso*), clipping (*werke* → *werken*), verkorting (*opdr* → *opdracht*), fonetische herspelling (*okeej* → *okê*), enkele-letter/cijferhomofoon (*k* → *ik*), alfanumerieke homofoon (*opdr8* → *opdracht*; *hh* → *haha*), visuele herspelling (*j@n* → *Jan*), reduplicatie (*nuuuu* → *nu*), accentstilering (*hoessie* → *hoe is het*), afkortingen uit de standaardtaal (*uni* → *universiteit*) en overig (*duz* → *dus*). De textisms in de antwoorden van de respondenten werden geanalyseerd en gecodeerd aan de

hand van de categorieën, afkomstig uit onderzoek van Verheijen (2016). Door het categoriseren van de textisms in verschillende soorten kreeg elke soort zijn eigen code. De antwoorden van de respondenten op de chatberichten in de gesprekjes werden geanalyseerd en er werd gekeken welke textisms de respondenten gebruikten. De textisms werden geclassificeerd aan de hand van Tabel 2, die een lijst met verschillende soorten textisms toont. Door middel van deze tabel kon de afhankelijke variabele geoperationaliseerd worden: zo kon de ‘frequentie van textisms’ gemeten worden. Tabel 2 is gebaseerd op de classificatie van Verheijen (2016).

Tabel 2. Classificatie van de textisms die gebruikt is om iedere textism te coderen

Categorie	Uitleg	Voorbeeld
Initialisme	Het weglaten van de eerste letter van een woord/element in een uitroep, zin, woordgroep of samenstelling	<i>gm</i> → <i>goedemorgen</i>
Samentrekking	Het weglaten van letters (meestal klinkers) van het midden van een woord	<i>sws</i> → <i>sowieso</i>
Clipping	Het weglaten van de laatste letter van een woord	<i>werke</i> → <i>werken</i>
Verkorting	Het weglaten van het begin of het eind van een woord	<i>opdr</i> → <i>opdracht</i>
Fonetische herspelling	Het vervangen van letter(s) door andere letter(s), terwijl de accurate letter-klankpatronen van de standaardtaal worden toegepast	<i>okeej</i> → <i>oké</i>
Enkele-letter/cijferhomofoon	Het vervangen van een heel woord door een fonologisch gelijkende of identieke letter of cijfer	<i>k</i> → <i>ik</i>
Alfanumerieke homofoon	Het vervangen van een deel van een woord door fonologisch gelijkende of identieke letter(s) en/of nummer(s)	<i>opdr8</i> → <i>opdracht</i>
Visuele herspelling	Het vervangen van letter(s) door grafisch gelijkende non-alfabetische symbolen (speciale tekens of nummers)	<i>j@n</i> → <i>Jan</i>
Reduplicatie	Het herhalen van letter(s)	<i>nuuuu</i> → <i>nu</i>
Accentstilering	Het spellen van een woord uit informele spreektaal, evt. met een accent, gespeld zoals het klinkt	<i>hoessie</i> → <i>hoe is het</i>
Afkortingen uit de Standaardtaal		<i>uni</i> → <i>universiteit</i>
Overig	Diverse spellingsafwijkingen	<i>duz</i> → <i>dus</i>

Procedure

De afname van de vragenlijst vond plaats in april en mei 2020. De respondenten kregen toegang tot het onderzoek via een link. De vragenlijst werd online gemaakt. De respondenten kregen eerst een korte inleiding te lezen, waarin werd verteld dat ze enkele vragen gesteld krijgen over willekeurige thema's in een setting zoals ze dat ook in een chatgesprek via WhatsApp zouden kunnen verwachten. De antwoorden die de respondenten gaven waren niet goed of fout. Daarnaast kregen de respondenten willekeurig één van de twee versies van de vragenlijst toegewezen om in te vullen. Bovendien deden de respondenten vrijwillig mee en konden ze er ieder moment ervoor kiezen om te stoppen met het invullen van de survey. Ook werd de respondenten duidelijk gemaakt dat alle gegevens die ze invulden anoniem bleven en alleen voor studiedoeleinden gebruikt zouden worden. Na het invullen van de vragenlijst, werden de respondenten bedankt voor hun tijd en moeite.

Statistische toetsing

Er werd met IBM SPSS Statistics een onafhankelijke tweewegs-variantieanalyse (Univariate ANOVA) uitgevoerd om de onderzoeksvragen die centraal staan in deze studie te beantwoorden. Het onderzoek bestaat immers uit een 2 (12-17 jaar en 18-25 jaar) $\times$ 2 (wel/geen textisms) tussenproefpersoon-design.

3. Resultaten

Ten eerste bleek er uit een eenweg-variantieanalyse van de verschillende chatgesprekken (chat 1, 2 of 3) op de frequentie van textisms geen significant hoofdeffect te zijn ($F(2, 273) = .547, p = .579$). De scores van de participanten waren dus niet significant anders voor de verschillende chatgesprekken die aanwezig waren in de survey.

Tabel 3. De gemiddelden en standaardafwijkingen (tussen haakjes) van het aantal textisms gebruikt door de participanten in functie van de versie van de survey en de leeftijd van de participant.

	Versie 1: zonder textisms			Versie 2: met textisms		
	12-17 jaar	18-25 jaar	Totaal	12-17 jaar	18-25 jaar	Totaal
	n = 21	n = 27	n = 48	n = 27	n = 17	n = 44
Aantal textisms	4.19 (6.30)	1.26 (1.72)	2.54 (4.55)	13.26 (6.11)	2.88 (2.71)	9.25 (7.17)

Om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen en te onderzoeken of de hypothesen bevestigd dan wel verworpen kunnen worden, zijn er nog enkele variantie-analyses uitgevoerd. In Tabel 3 staan enkele resultaten overzichtelijk weergegeven. De eerste onderzoeksvraag die centraal staat in deze scriptie luidt als volgt: *In hoeverre vindt er in computer-gemedieerde interactie accommodatie met de gesprekspartner plaats wat betreft textism-gebruik?* De hypothese (H1) die hierbij hoort is: *Men zal accommoderen in het textism-gebruik in computer-gemedieerde interactie indien de gesprekspartner het gebruik ervan zelf initieert.* Uit een tweewegs-variantieanalyse van de aanwezigheid van textisms (conditie) en leeftijd op de frequentie van textisms bleek er een significant hoofdeffect te zijn van de aanwezigheid van textisms ($F(1, 88) = 28.47, p = .000$). Er is gebleken dat de participanten vaker gebruik maakten van textisms in hun chatantwoorden wanneer zij aan de versie van de survey met textisms ($M = 9.25, SD = 7.17$) blootgesteld werden, dan participanten die blootgesteld werden aan de versie waar geen textisms aanwezig waren ($M = 2.54, SD = 4.55$). Hierdoor kan er antwoord worden gegeven op onderzoeksvraag 1 en kan H1 bevestigd worden: participanten waarbij de gesprekspartner het gebruik van textisms zelf initieert en veel gebruikt, gebruiken in hun antwoorden ook meer textisms en accommoderen

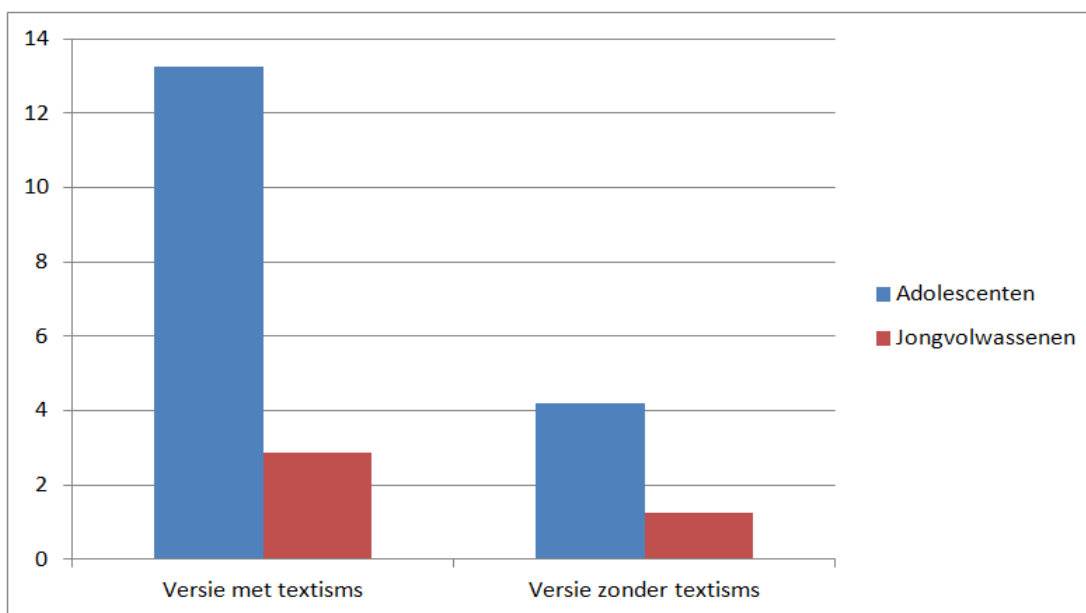
zich in CMC naar hun gesprekspartner toe.

De tweede onderzoeksvraag die centraal staat in deze scriptie luidt als volgt: *In hoeverre speelt leeftijd een rol bij de mate van accommodatie met de gesprekspartner wat betreft textism-gebruik in computer-gemedieerde interactie?* De hypothese (H2) die hierbij hoort is: *Adolescenten vertonen een hogere mate van accommodatie met de gesprekspartner in het textism-gebruik dan jongvolwassenen.* Uit de tweewegs-variantieanalyse bleek er ook een significant hoofdeffect te zijn van leeftijd ($F(1, 88) = 44.11, p = .000$). De 12- tot 17-jarigen (adolescenten) ($M = 9.29, SD = 7.63$) gebruikten vaker textisms in hun antwoord dan de 18- tot 25-jarigen (jongvolwassenen) ($M = 1.89, SD = 2.27$).

Daarnaast was er sprake van een interactie-effect tussen leeftijd en versie ($F(1, 88) = 13.81, p = .000$). Om de oorsprong van de significante interactie te achterhalen zijn er additionele analyses uitgevoerd. Er zijn namelijk twee aparte eenweg-variantieanalyses uitgevoerd voor de twee leeftijdsgroepen. Uit de eenweg-variantieanalyse voor de leeftijdsgroep tussen de 12 en 17 jaar (adolescenten) op de frequentie van textisms bleek er een significant hoofdeffect te zijn ($F(1, 46) = 25.36, p = .000$). Het bleek dat de adolescenten vaker gebruik maakten van textisms wanneer ze de versie kregen waar wel textisms aanwezig waren ($M = 13.26, SD = 6.11$), dan wanneer ze de versie kregen waar geen textisms aanwezig waren ($M = 4.19, SD = 6.30$). Uit de eenweg-variantieanalyse voor de leeftijdsgroep tussen de 18 en 25 jaar (jongvolwassenen) op de frequentie van textisms bleek er ook een significant hoofdeffect te zijn ($F(1, 42) = 5.92, p = .019$). Het bleek dat de jongvolwassenen vaker gebruik maakten van textisms wanneer ze de versie kregen waar wel textisms aanwezig waren ($M = 2.88, SD = 2.71$), dan wanneer ze de versie kregen waar geen textisms aanwezig waren ($M = 1.26, SD = 1.72$). Uit de gemiddeldes blijkt dat het verschil tussen conditie bij de adolescenten echter veel groter was dan bij de jongvolwassenen. Aan de hand van dit resultaat kan er antwoord gegeven worden op onderzoeksvraag 2 en kan H2 bevestigd worden: adolescenten vertonen een hogere mate van accommodatie in hun textism-gebruik met de gesprekspartners. In Figuur 2 is een staafdiagram te zien waarin de significante bevindingen gevisualiseerd zijn.

Figuur 2. De gemiddelden van adolescenten en jongvolwassenen in de twee condities

Om een beeld te krijgen van of de participanten wel of niet graag gebruik maken van chattaal, werd hen gevraagd om in te vullen in hoeverre ze graag dan wel niet graag gebruik maken hiervan. De meeste participanten antwoordden met ‘graag’ (37,0%), gevolgd door ‘enigszins graag’ (35,9%), ‘heel graag’ (15,2%), ‘niet zo graag’ (9,8%) en ‘helemaal niet graag’ (2,2%). Hieruit kan worden afgeleid dat er graag gebruik wordt gemaakt van afkortingen in chattaal en de meerderheid van de participanten een positieve attitude heeft ten opzichte van textism-gebruik. Om erachter te komen of adolescenten enthousiaster zijn over het gebruik van textisms dan jongvolwassenen, zijn de percentages verder opgesplitst op leeftijdsgroep. Hieruit bleek dat 41,7% van de adolescenten antwoordde met ‘graag’, terwijl 31,8% van de jongvolwassenen dit als antwoord gaf. Bovendien gaf 2,1% van de adolescenten ‘niet zo graag’ als antwoord, terwijl 18,2% van de jongvolwassenen dit antwoordde, wat aanzienlijk meer is. Dit betekent dat de meeste adolescenten enthousiaster zijn over het gebruik van chattaal.

Het totale aantal textisms dat gebruikt is door alle participanten samen is 455. De categorieën die het meest voorkomen in het textism-gebruik zijn samentrekkingen (34,1%), reduplicaties (23,7%) en enkele-letter/cijferhomofonen (20,2%). De categorieën die het minst voorkomen zijn overig (1,5%), alfanumerieke homofonen (0,7%) en accentstileringen (0,4%). De categorieën fonetische herspellingen, visuele herspellingen en afkortingen uit de standaardtaal kwamen helemaal niet voor in de chatberichten van respondenten in het huidige onderzoek. In

Tabel 4 is het textism-gebruik weergegeven op een overzichtelijke wijze.

Tabel 4. De categorieën van textisms die gecodeerd zijn met de frequenties en percentages

Categorie	Frequentie	Percentage
Initialisme	19	4,2%
Samentrekking	155	34,1%
Clipping	33	7,3%
Verkorting	36	7,9%
Fonetische herspelling	0	0%
Enkele- letter/cijferhomofoon	92	20,2%
Alfanumerieke homofoon	3	0,7%
Visuele herspelling	0	0%
Reduplicatie	108	23,7%
Accentstilering	2	0,4%
Afkortingen uit de Standaardtaal	0	0%
Overig	7	1,5%

4. Conclusie en discussie

De eerste onderzoeksvraag die centraal staat in deze scriptie luidt als volgt: *In hoeverre vindt er in computer-gemedieerde interactie accommodatie met de gesprekspartner plaats wat betreft textism-gebruik?* De hypothese (H1) die hierbij hoort is: *Men zal accommoderen in het textism-gebruik in computer-gemedieerde interactie indien de gesprekspartner het gebruik ervan zelf initieert.* Uit de resultaten van dit onderzoek kan er een conclusie getrokken worden wat betreft de mate van accommodatie in computer-gemedieerde interactie. Het blijkt namelijk dat mensen inderdaad accommoderen met de gesprekspartner als het gaat om het gebruik van textisms. Wanneer mensen blootgesteld werden aan textisms dan maakten zij ook meer gebruik van textisms in hun antwoorden. Hierdoor kan H1 bevestigd worden: participanten waarbij de gesprekspartner het gebruik van textisms zelf initieert en veel gebruikt, gebruikten in hun antwoorden ook meer textisms en accommoderen zich dus naar hun gesprekspartner toe. Bovendien bevestigt dit dat de Communication Accommodation Theory ook toe te passen is op computer-gemedieerde interactie, in ieder geval wat betreft textisms. Uit het huidige onderzoek bleek namelijk dat er door veel participanten geconvergeerd werd en ze dus hun communicatieve gedrag aanpasten aan hun gesprekspartner op het gebied van textism-gebruik. De resultaten van de huidige studie zijn in lijn met die van Adams et al. (2018). Uit hun studie bleek namelijk dat het aantal textisms dat een participant gebruikt beïnvloed wordt door het aantal textisms dat geïnitieerd wordt door de gesprekspartner. De huidige studie voegt nog wat toe aan het onderzoek van Adams et al. (2018). In deze studie wordt namelijk de onafhankelijke variabele leeftijd onderzocht, wat enorm relevant is in de context van textisms, terwijl zij *liking*, *power* en *sex* als modererende variabelen onderzocht hebben.

De tweede onderzoeksvraag die centraal staat in deze scriptie luidt als volgt: *In hoeverre speelt leeftijd een rol bij de mate van accommodatie met de gesprekspartner wat betreft textism-gebruik in computer-gemedieerde interactie?* De hypothese (H2) die hierbij hoort is: *Adolescenten vertonen een hogere mate van accommodatie met de gesprekspartner in het textism-gebruik dan jongvolwassenen.* Aan de hand van het resultaat van het interactie-effect tussen de onafhankelijke variabelen leeftijd en de aanwezigheid van textisms (conditie) kan er antwoord gegeven worden op onderzoeksvraag 2 en kan H2 ook bevestigd worden. Adolescenten (12-17 jaar) gebruiken niet alleen überhaupt vaker textisms dan

jongvolwassenen (18-25 jaar) in computer-gemedieerde interactie (zoals blijkt uit het hoofdeffect van leeftijd), maar vertonen ook een hogere mate van accommodatie in textism-gebruik met hun gesprekspartners. De twee eenweg-variantieanalyses die zijn uitgevoerd waren beide significant. Bij de adolescenten was er sprake van een zeer sterk significant effect: de adolescenten die de versie kregen met textisms gebruikten aanzienlijk meer textisms dan de adolescenten die de versie kregen zonder textisms. De jongvolwassenen gebruikten ook significant meer textisms wanneer zij blootgesteld werden aan de versie met textisms, maar het verschil was minder groot. Oftewel, het effect was bij de adolescenten een stuk sterker dan bij de jongvolwassenen. Uit de eerder besproken literatuur bleek dat adolescenten als non-conformistischer en innovatiever geacht worden in hun taalgebruik dan jongvolwassenen. Vaak proberen zij af te wijken van de standaardnorm in hun taalgebruik in CMC en dat is uit dit onderzoek ook wederom gebleken. Dit zou dan ook het verschil in textism-gebruik tussen de twee leeftijdsgroepen kunnen verklaren (Eckert, 1997; Androutsopoulos, 2005). Het zou ook verklaard kunnen worden doordat de jongvolwassenen eerder het gevoel hebben dat ze zich moeten houden aan de conventies van het Standaardnederlands. Zij voelen mogelijk een bepaalde sociale druk om niet onvolwassen over te komen bij hun gesprekspartner, terwijl adolescenten juist vaker gebruik maken van linguïstische elementen die afwijken van de standaardtaalnormen om expressiviteit te tonen naar hun gesprekspartner toe (De Decker, 2015; Verheijen, 2017). In de huidige studie worden de onderzoeken van Verheijen (2017) en De Decker (2015) bevestigd. Leeftijd speelt in dit onderzoek ook een belangrijke rol bij het aantal textisms dat gebruikt wordt in de chatantwoorden van de participanten en staat toe om nog meer te accommoderen in hun textism-gebruik dan jongvolwassenen.

Er zijn enkele beperkingen van dit huidige onderzoek die kunnen worden opgemerkt. Doordat de verdeling van de participanten over de verschillende opleidingsniveaus niet helemaal gelijk was, zou dit ook een invloed kunnen hebben op het verschil in textism-gebruik. Er waren meer midden- en hoogopgeleiden, zowel bij de adolescenten als bij de jongvolwassenen, dan laagopgeleiden. Uit onderzoek van Hilde, Vandekerckhove en Daelemans (2017) en Vandekerckhove en Sandra (2016) kwam naar voren dat lageropgeleide respondenten juist meer textisms gebruiken dan hogeropgeleide respondenten. Een suggestie voor vervolgonderzoek is om ook te letten op de verdeling tussen de verschillende opleidingsniveaus, zodat het opleidingsniveau niet voor eventuele verschillen kan zorgen. Daarnaast zou opleidingsniveau kunnen worden meegenomen als extra onafhankelijke

variabele in de analyses, naast leeftijdsgroep. Misschien bestaat er zelfs een drieweginteractie tussen conditie, leeftijdsgroep en opleidingsniveau, waarbij laagopgeleide adolescenten het meeste accommoderen in textism-gebruik. Dit zou onderzocht moeten worden.

Daarnaast was het aantal participanten niet heel groot, waardoor het generaliseren van de resultaten naar een grotere populatie lastiger wordt. Maar 92 mensen hadden de vragenlijst namelijk volledig ingevuld. Het streven was om minimaal 100 mensen de vragenlijst te laten invullen, maar na het afvallen van enkele respondenten is het niet gelukt aan dit streefaantal te voldoen. Een grotere steekproef zou een grotere generaliseerbaarheid betekenen.

Bovendien zou het kunnen zijn dat sommige participanten de opzet van het stimulusmateriaal niet vinden lijken op een natuurlijke setting, waardoor ze niet op dezelfde manier geantwoord hebben zoals ze in het dagelijks leven zouden doen met vrienden of familie. Dit kan ertoe hebben geleid dat participanten (misschien zelfs bewust) meer of minder textisms hebben gebruikt in hun antwoorden en dus niet op een geheel natuurlijke manier antwoord hebben gegeven. Dan was de accommodatie mogelijk ook geen onbewust proces. Een suggestie voor vervolgonderzoek is dan ook om dit te voorkomen. Dit zou gedaan kunnen worden door een corpusanalyse uit te voeren in plaats van een experiment. Door een corpus aan bestaande chatgesprekken te analyseren is er wel sprake van een natuurlijke setting.

Daarnaast zou het interessant zijn om de significante effecten nader te kunnen verklaren door in de toekomst dieper in te gaan op de reden waarom bepaalde adolescenten aanzienlijk veel textisms gebruiken in hun chattaal. Adolescenten hebben immers vaak een motief voor hun taalgebruik in CMC. Het zou dus interessant zijn om dit verder te onderzoeken, bijvoorbeeld met verdiepende interviews of focusgroepen met jongeren.

Er was nog niet veel onderzoek gedaan naar de link tussen textisms en accommodatie in CMC en de invloed van leeftijd hierop – slechts één studie, door Adams et al. (2018). De huidige studie heeft bijgedragen aan het vergaren van wetenschappelijke kennis over accommodatie in textism-gebruik en vooral ook over de modererende rol die leeftijd hierbij speelt. Bovendien biedt dit onderzoek extra inzicht als het gaat om de Communication Accommodation Theory. In deze studie wordt deze theorie bevestigd en wordt het fenomeen accommodatie in computer-gemedieerde communicatie uitgebreid en aangescherpt. De resultaten van deze

studie vormen de basis voor eventueel vervolgonderzoek naar accommodatie in CMC met textisms. Ondanks enkele beperkingen zorgt het huidige onderzoek voor verdere inzichten als het gaat om de accommodatie onder Nederlandse adolescenten en jongvolwassenen in computer-gemedieerde interactie.

5. Literatuurlijst

- Adams, A., Miles, J., Dunbar, N. E., & Giles, H. (2018). Communication accommodation in text messages: Exploring liking, power, and sex as predictors of textisms. *Journal of Social Psychology, 158*(4), 474-490. DOI: 10.1080/00224545.2017.1421895
- Androutsopoulos, J. (2005). Research on youth language. In U. Ammon, N. Dittmar, K. J. Mattheier & P. Trudgill (Red.), *Sociolinguistics: An International Handbook of the Science of Language and Society 2*. Berlin: Mouton de Gruyter. 1496-1505
- Antheunis, M. L., Schouten, A. P., Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2012). Interactive uncertainty reduction strategies and verbal affection in computer-mediated communication. *Communication Research, 39*, 757-780
- Antheunis, M. L., Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2007). Computer-mediated communication and interpersonal attraction: an experimental test of two explanatory hypotheses. *CyberPsychology & Behavior, 10*, 831-835
- Bunz, U., & Campbell, S. W. (2004). Politeness accommodation in electronic mail. *Communication Research Reports, 21*, 11-25
- Chambers, J. (2003). *Sociolinguistic Theory: Linguistic Variation and Its Social Significance*. Malden en Oxford, Blackwell
- Collins English dictionary*. (1994). Glasgow, Schotland: HarperCollins Publishers
- De Decker, B. (2015). Prototypische chatspeakkenmerken in Vlaamse tienerchattaal: De invloed van gender, leeftijd en medium. *Taal en Tongval, 67*(1), 1-41
- Dragojevic, M., Gasiorek, J., & Giles, H. (2016). Accommodative strategies as core of the theory. In H. Giles (Red.), *Communication accommodation theory: Negotiating personal relationships and social identities across contexts*. Cambridge, UK: Cambridge University Press
- Eckert, P. (1997). Age as a sociolinguistic variable. In Coulmas, Florian (Red.), *The Handbook of Sociolinguistics*. Oxford: Blackwell. 151-167
- Gallois, C., Weatherall, A., & Giles, H. (2016). CAT and Talk in Action. In H. Giles (Red.), *Communication Accommodation Theory: Negotiating Personal Relationships and Social Identities across Contexts*, 105-122. Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9781316226537.006
- Giles, H., Bourhis, R.Y. & Taylor, D.M. (1977). Towards a theory of language in ethnic group relations. In H. Giles (Red.), *Language, Ethnicity and Intergroup Relations*. (pp.

- 307-348). Londen, UK: Academic Press
- Giles, H., & Ogay, T. (2007). Communication accommodation theory. In B. B. Whaley & W. Samter (Red.), *Explaining Communication: Contemporary Theories and Exemplars*, 293-310. Mahwah, NJ: Erlbaum
- Giles, H., & St. Clair, R. N. (1979). *Language and Social Psychology*. Baltimore, MD: University Park Press
- Hilte, L., Vandekerckhove, R., & Daelemans, W. (2016). Expressiveness in Flemish online teenage talk: A corpus-based analysis of social and medium-related linguistic variation. In D. Fisher & M. Beißwenger (Red.), *Proceedings of the 4th Conference on CMC and Social Media Corpora for the Humanities* (pp. 30-33). Academic Publishing Division of the Faculty of Arts of the University of Ljubljana
- Hilte, L., Vandekerckhove, R., & Daelemans, W. (2017). Modeling non-standard language use in adolescents' CMC: The impact and interaction of age, gender and education. In E. W. Stemle & C. R. Wigham (Red.), *Proceedings of the 5th Conference on CMC and Sociale Media Corpora for the humanities*, 611-615. Bolzano: Eurac Research
- Holmes, J. (1992). *An Introduction to Sociolinguistics*. Londen: Longman
- Holmes-Elliott, S. (2016). Ladies first? Adolescent peaks in a male-led change. *University of Pennsylvania Working Papers in Linguistics*, 22(2), 81-90.
- Labov, W. (2001). *Principles of Linguistic Change: Volume 2: Social Factors*. Malden en Oxford, Blackwell
- Leaper, C., & Ayres, M. M. (2007). A meta-analytic review of gender variations in adults' language use: Talkativeness, affiliative speech, and assertive speech. *Personality and Social Psychology*, 11(4), 328-363
- Newman, M. L., Groom, C. J., Handelman, L. D., & Pennebaker, J. W. (2008). Gender differences in language use: An analysis of 14,000 text samples. *Discourse Process*, 45, 211-236
- Plester, B., Wood, C., & Joshi, P. (2009). Exploring the relationship between children's knowledge of text message abbreviations and school literacy outcomes. *British journal of Developmental Psychology*, 27(1), 145-161
- Ploeg, R. van der, & Veenemans, C. (2001). *De invloed van ICT op maatschappij en overheid: naïef vooruitgangsgeloof of harde werkelijkheid?* Amsterdam, Nederland: Amsterdam University Press
- Vandekerckhove, R., & Sandra, D. (2016). De potentiële impact van informele online

- communicatie op de spellingpraktijk van Vlaamse tieners in schoolcontext. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 38(3), 201-234
- Veer, N. van der, Boekee, S., & Hoekstra, H. (2020, 25 januari). *Nationale Social Media Onderzoek 2020: Het grootste trendonderzoek van Nederland naar het gebruik en verwachtingen van social media #NSMO*. Geraadpleegd van newcom.nl.
- Verheijen, L. (2013). The effects of text messaging and instant messaging on literacy. *English Studies*, 94(5), 582-602
- Verheijen, L. (2016). De macht van nieuwe media. Hoe Nederlandse jongeren communiceren in sms'jes, chats en tweets. *De macht van de taal: Taalbeheersingonderzoek in Nederland en Vlaanderen*, 275-293
- Verheijen, L. (2017). WhatsApp with social media slang? Youth language use in Dutch written computer-mediated communication. *Investigating Computer-Mediated Communication*, 72-101
- Verheijen, L. (2018). Orthographic principles in computer-mediated communication: The SUPER-functions of textisms and their interaction with age and medium. *Written Language & Literacy*, 21(1), 111-145
- Wang, H-C., Fussell, S. R., & Setlock, L. D. (2009). Cultural difference and adaptation of communication styles in computer-mediated group brainstorming. *Proceedings of CHI 2009*, 669-678. NY: ACM Press

6. Bijlage

Q1 Belangrijk: vul deze survey alleen in via je mobiele telefoon.

Deelname is anoniem.

Introductie

Mijn naam is Mateo en ik zit momenteel in mijn laatste jaar van mijn bachelor Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Radboud Universiteit. Voor mijn scriptie heb ik een aantal participanten nodig die bereid zijn om deze survey in te vullen, dus mocht je dit willen dan zou je mij hier enorm mee helpen. **Let op: je dient tussen de 12 en 25 jaar oud te zijn.**

Er zullen zometeen enkele WhatsApp gesprekken aan je gepresenteerd worden. Deze WhatsAppjes moeten het beeld geven dat je ze zogenaamd hebt ontvangen van een bekende (denk aan: vriend(in), broer/zus, moeder/vader etc.). Het is de bedoeling dat je hierop antwoord geeft **zoals je dat normaal ook zou doen**. Reageer dus op een **zo natuurlijk mogelijke manier**. Beeld je dus in dat je met een bekende (vriend of vriendin) aan het appen bent.

Het is prettig als je **zo uitgebreid mogelijk antwoord geeft**, dus niet alleen 'ja' of 'nee'.

Je kunt elk moment ervoor kiezen om te stoppen met je deelname aan het onderzoek en de survey af te breken. *Het invullen van de survey duurt ongeveer 5 minuten.* Onder de deelnemers van deze enquête wordt een Bol.com cadeaubon ter waarde van 10 euro verloot. Mocht je kans willen maken op de cadeaubon laat je mailadres achter.

End of Block: Introductie

Start of Block: Demografische variabelen

Q3 Wat is je geslacht?

- Man (1)
- Vrouw (2)
- Anders/Wil ik niet zeggen (3)

Q3_1 Voor deelnemers jonger dan 16 jaar: mijn ouders/verzorgers vinden het oké dat ik meedoe aan dit onderzoek.

- Ja (1)
- Nee (2)
- Ik ben 16 jaar of ouder (3)

Q4 Wat is je leeftijd?

Q5 Wat is je huidige (of hoogst behaalde) opleiding?

- Basisschool (1)
- VMBO (2)
- HAVO (3)
- VWO (4)
- MBO (5)
- HBO (6)
- WO (7)

End of Block: Demografische variabelen

Start of Block: Gebruik van afkortingen in chattaal

Q6 Vul in wat voor jou van toepassing is.

	Helemaal niet graag (1)	Niet zo graag (2)	Enigszins graag (3)	Graag (4)	Heel graag (5)
Ik maak ... gebruik van afkortingen in chattaal. (1)	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: Gebruik van afkortingen in chattaal

Start of Block: Gesprekken zonder textisms

Q11 Typ je antwoord:

Q12 Typ je antwoord:

Q13 Typ je antwoord:

Q14 Typ je antwoord:

Q15 Typ je antwoord:

Q16 Typ je antwoord:

Q17 Typ je antwoord:

Q18 Typ je antwoord:

T

Q19 Typ je antwoord:

End of Block: Gesprekken zonder textisms

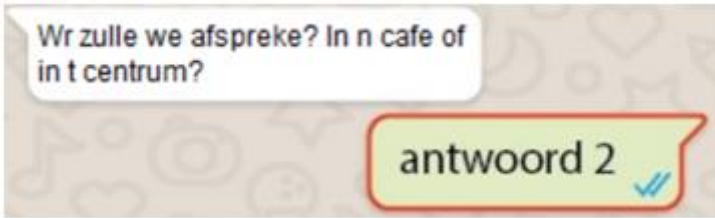

Start of Block: Gesprekken met textisms

Q20 Typ je antwoord:

Q21 Typ je antwoord:

Ty

Q22 Typ je antwoord:

Q23 Typ je antwoord:

Q24 Typ je antwoord:

Q25 Typ je antwoord:

Q26 Typ je antwoord:

Q27 Typ je antwoord:

Q28 Typ je antwoord:

End of Block: Gesprekken met textisms

Start of Block: E-mail adres

Q29 Laat hier je e-mail adres achter om kans te maken op de 10 euro bol.com cadeaubon. ***Dit is niet verplicht.***

End of Block: E-mail adres

Start of Block: Afsluiting

Q30 Dit was het einde van deze survey. **Vergeet zometeen niet op het pijltje rechtsonder te klikken**, zodat je antwoorden opgeslagen en geregistreerd worden. Ontzettend bedankt voor je deelname!

End of Block: Afsluiting
